

[Ragnhild Andersen.]

Jeg kan for at illustrere, hvad jeg mener, tage et ganske enkelt eksempel fra en lovparagraf, § 15, stk. 3, hvor det hedder:

„Hvor det af hensyn til arbejdernes sundhed er nødvendigt og forholdene gør det muligt, kan arbejdstilsynet påbyde, at arbejdet skal foregå under halvtag, såvel som at der skal opføres læskure og/eller passende opholdsrum.“

Når det nu udtrykkeligt er sagt, „hvor det af hensyn til arbejdernes sundhed er nødvendigt at opføre læskure“, hvorfor skal man så tage forbeholdet: „og forholdene gør det muligt“? Når det i dette tilfælde drejer sig om, hvad der er nødvendigt for arbejdernes sundhed, hvorfor så ikke sige: der *skal* opføres læskure, og kun tilsynet kan under særlige forhold give dispensation. Der bør stå i loven, at sådan *skal* det være, og kun de sagkyndige, i dette tilfælde fabriktilsynet, bør have mulighed for at give dispensation.

Dette og mange andre forbehold tjener til at svække loven, og jeg vil stærkt gå ind for, at disse forbehold fjernes inden lovens vedtagelse og erstattes med en bestemmelse, som siger, at kun tilsynet i særlige tilfælde kan indrømme dispensation, en dispensation, som jeg iøvrigt mener bør ophænges på væggen i arbejdslokalet, hvor de pågældende arbejdere befinder sig, for hvem der altså er givet denne dispensation.

En anden ting, man hæfter sig ved, når man skal vurdere lovens anvendelse i praksis, er den store rolle, arbejdsrådet har fået.

Så godt som alle vegne, hvor der i den gamle fabrikllov stod direktøren, står der nu direktøren plus arbejdsrådet. Arbejdsrådet skal bestå af 17 medlemmer, heraf 7 arbejdsgiver- og 7 arbejderrepræsentanter; de 4 arbejdsgiver- og de 4 arbejderrepræsentanter skal være fra provinsen. For dette arbejdsråd, der dog ikke kan være alvidende, eftersom 7 arbejdsgivere og 7 arbejdere ikke kan dække alle de forskellige arbejdsområder, skal så godt som alle spørgsmål indbringes. Jeg kan ikke se rettere, end at det bliver et meget tungt apparat at arbejde med i praksis, at det snarere bliver et omsvøbsdepartement. I mine øjne behøver man ikke et sådant departement; der findes på alle områder sagkyndige, som arbejdstilsynet kan henvende sig til, først og fremmest arbejdernes og arbejdsgivernes organisationer og dertil om fornødent sundheds- og boligautoriteter samt andre autoriteter, invalideforsikringen o. s. v., hvorfra man kan

hente udtalelser om de pågældende spørgsmål. Og skulle der være behov for en appelinstant mellem ministrene og direktoratet, ville jeg tro, en sagkyndig kommitteret ville være betydelig bedre i praksis end arbejdsrådet.

Den højtærede ministers forslag tilsigter at udvide området, der dækkes af loven, til at favne alle grene af arbejde med meget få undtagelser, som er nævnt i loven. Jeg vil hertil gøre en lille bemærkning. Hvorfor ikke tage de fortøjede danske skibe ind under arbejderbeskyttelsen? Mig bekendt omfatter skibstilsynet kun selve skibsbeskyttelsen og ikke sådant noget som eftersyn af tandhjul, wirer og spil, som eksempelvis i England er under fabriktilsynet.

Endnu et spørgsmål til den højtærede minister. Som bekendt har mit parti stillet forslag om læskure og nødtørftshuse til roearbejderne, når de arbejder langt fra gårdene i efterårstiden. Til trods for, at den højtærede handelsminister sidste gang svarede mig, at en bestemmelse i så henseende måtte forventes at komme ind i arbejderbeskyttelsesloven, kan jeg imidlertid ikke finde nogen paragraf, som egentlig tager sigte på at give roearbejderne disse læskure og nødtørftshuse. Jeg er ikke sikker på, at § 15, stk. 3, giver nogen garanti i så henseende.

Lovens afsnit II omfatter beskyttelse mod bedriftsfarer. Her er forskellige gode nydannelser, og jeg finder det også godt med den arbejderbeskyttelsesfond, man foreslår. Vi ved jo, hvor megen gavn man har haft af færdselspropagandaen, og jeg mener, at en sådan arbejderbeskyttelsesfond vil kunne gavne ikke mindst dem, der står foran at skulle træde ind i produktionen. Der er mange gode bestemmelser: at arbejderne skal gøre sig bekendt med de farer, der truer dem, at der, hvis der er særlig sundhedsfare, skal lægeundersøgelse til, og at arbejderen skal have frihed til disse undersøgelser uden tab af indtægt. Imidlertid finder jeg, at hvor talen er om særlig sundhedsfarligt arbejde, bør tilsynet have ret til at kræve endnu mere vidtrækkende foranstaltninger, f. eks. nedsat arbejdstid og længere ferie uden tab af arbejdsindtægt. Sådanne rettigheder har arbejdere ved særlig sundhedsfarligt arbejde i flere andre lande, netop i form af kortere arbejdstid og længere ferier, således at de altid kan bevare deres fulde arbejdsevne, omend de arbejder med farlige stoffer.

I § 12 siges det, at enhver, der vil omdanne eller oprette en virksomhed, kan indhente arbejdstilsynets udtalelser om indretningen